

IONUȚ POPA

Atlas geografic

PENTRU MICUL EXPLORATOR

CLASA A IV-A

art
educațional

Elemente de geografie a orizontului

apropiat și local

Orizontul apropiat

Mijloace de orientare în orizontul apropiat ...	3
Planul clasei, al școlii, al locuinței	4
Planul cartierului, planul localității.....	5

Orizontul local

Orizontul, linia orizontului.....	6
Roză vânturilor și punctele cardinale.....	6
Aflarea punctelor cardinale.....	6
Transpunerea unei imagini într-un plan.....	7
Reprezentări ale elementelor reliefului.....	7

Caracteristici generale observabile

ale orizontului local

Cum se realizează o hartă	8
Ce ne spun hărțile?	
Cum se „citește” o hartă?	9
Scara unei hărți. Utilizarea	
scării de proporție	10
Categorii de semne convenționale.....	11

Modificări observabile și repere de timp

Mișcarea de rotație.....	12
Consecințele mișcării de rotație	12
Ora pe glob.....	12
Mișcarea de revoluție	13

De la orizontul local la țară

Treceri succesive de la plan la regiune	14
Treceri succesive de la țară la cartier	15

Elemente de geografie generală a României

Limite și vecini	16
Unități majore de relief	18
Harta fizico-geografică.....	20
Harta climatică.....	22
Harta hidrografică.....	23
Harta vegetației și faunei.....	24
Harta parcursilor naționale	25
Resurse naturale	26
Activități economice majore.....	27
Utilizarea terenurilor și principalele	
produse agricole	28
Căile de comunicație.....	29

Elemente de geografie regională a României

Munții Carpați	30
Carpații Orientali.....	32
Carpații Meridionali	33
Carpații Occidentali	34
Depresiunea Colinară a Transilvaniei.....	35
Subcarpații Moldovei și Podișul Moldovei.....	36
Subcarpații Curburii.....	37
Subcarpații Getici, Podișul Getic	
și Podișul Mehedinți	38
Podișul Dobrogei	39
Dealurile și Câmpia de Vest.....	40
Câmpia Română	41
Bazinul Dunării. Delta Dunării	42
Marea Neagră.....	43
Organizarea administrativ-teritorială actuală ..	44
Orașele României	45
Municipiul București	46
Regiunea București – Ilfov	47

România în Europa și pe glob

România în Europa	48
Țările vecine României	49
Harta fizică a Europei.....	50
Harta politică a Europei	51
Uniunea Europeană	52
Vecinii Europei și Europa pe glob	53
Marile călătorii ce au dus	
la descoperirea planetei.....	54
Continentele și oceanele Terrei	56
Harta fizică a Pământului	58
Sistemul Solar	60

Portofoliu elevului

Modele de fișe de observare	
a orizontului local.....	62

Colega/colegul din față

Tabla

Fereastra

Colega/colegul din dreapta

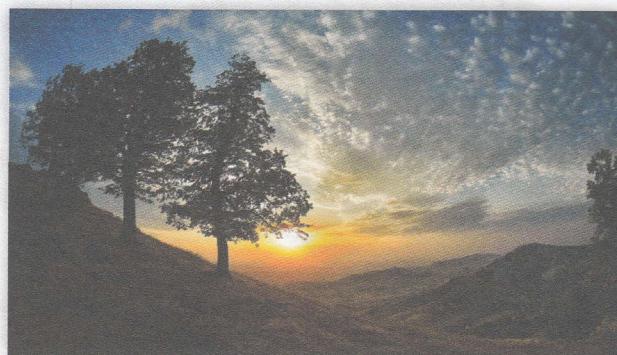
Colega/colegul din spate

Poziția în clasă

Mijloace de orientare în orizontul apropiat

Locul din care răsare Soarele indică întotdeauna punctul cardinal **est**. Dacă te orientezi cu fața spre Soare, ai în dreapta **sudul**, în stânga **nordul** și în spate **vestul**.

Directia spre care apune Soarele indică întotdeauna punctul cardinal **vest**. Dacă privești spre Soare, ai în dreapta **nordul**, în stânga **sudul** și în spate **estul**.

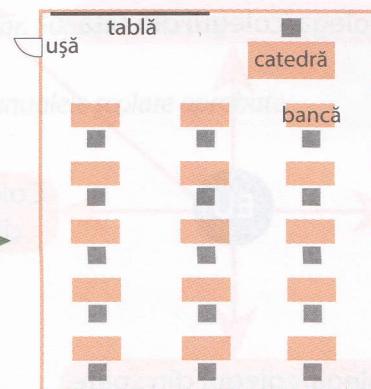
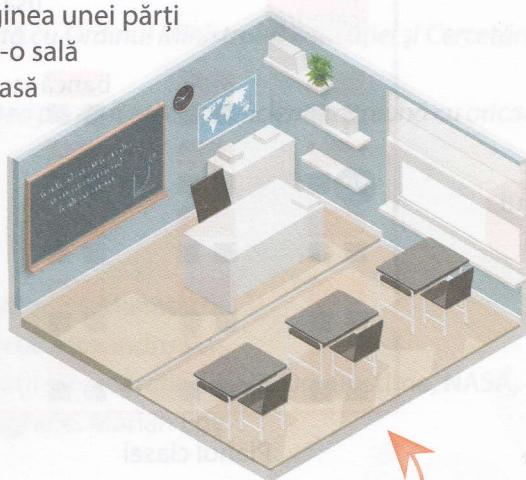
Instrumentul utilizat pentru determinarea punctelor cardinale se numește **busolă**.

Astăzi, orientarea este mult mai ușoară cu ajutorul dispozitivelor moderne care au aplicații tip hărți.

Planul clasei, al școlii, al locuinței

Imaginea unei părți dintr-o sală de clasă

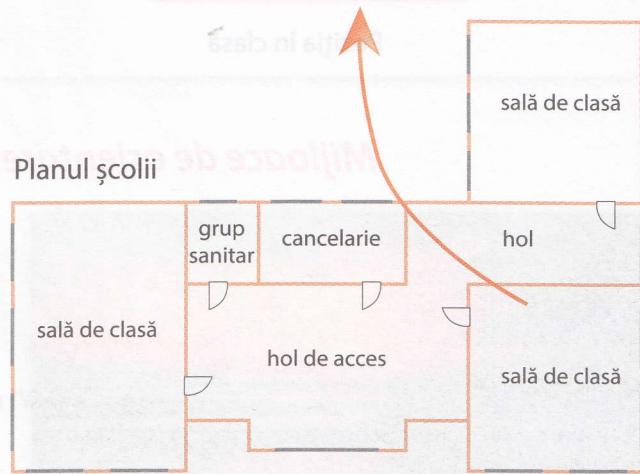

Planul clasei

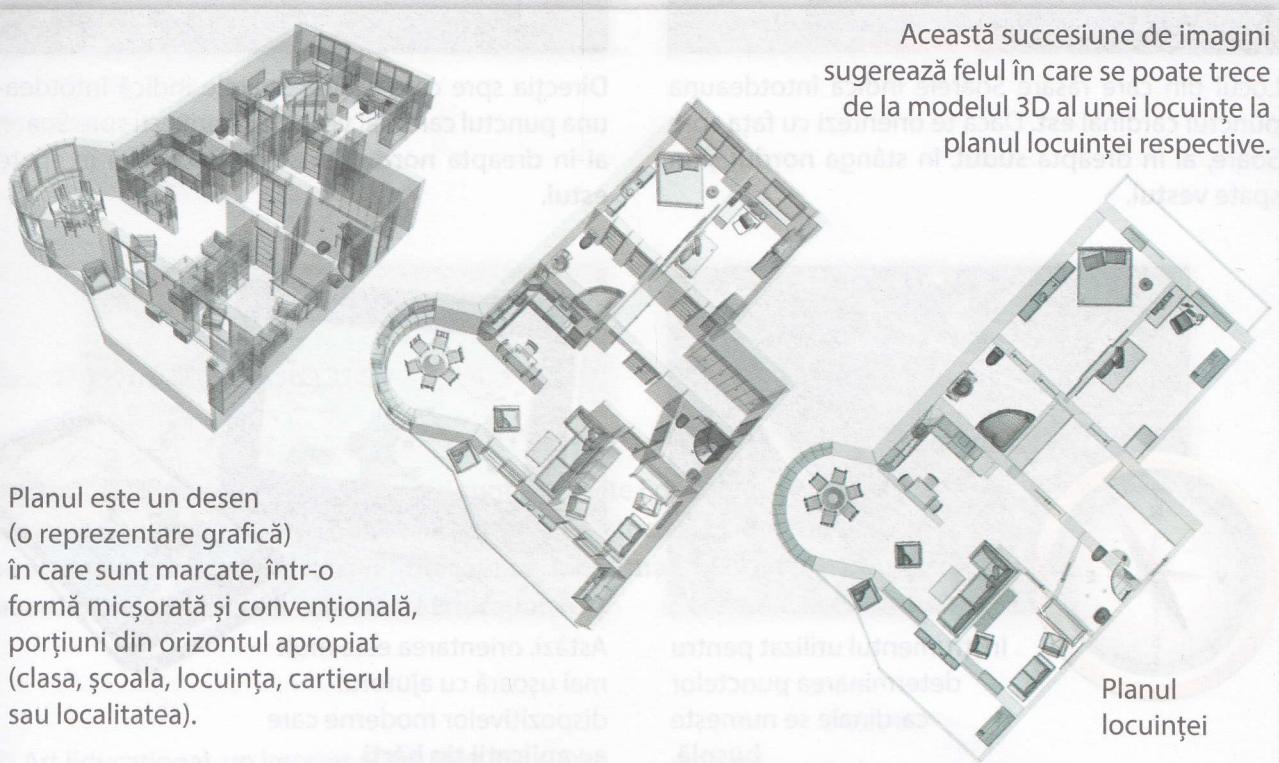
Școala

Planul școlii

sală de clasă

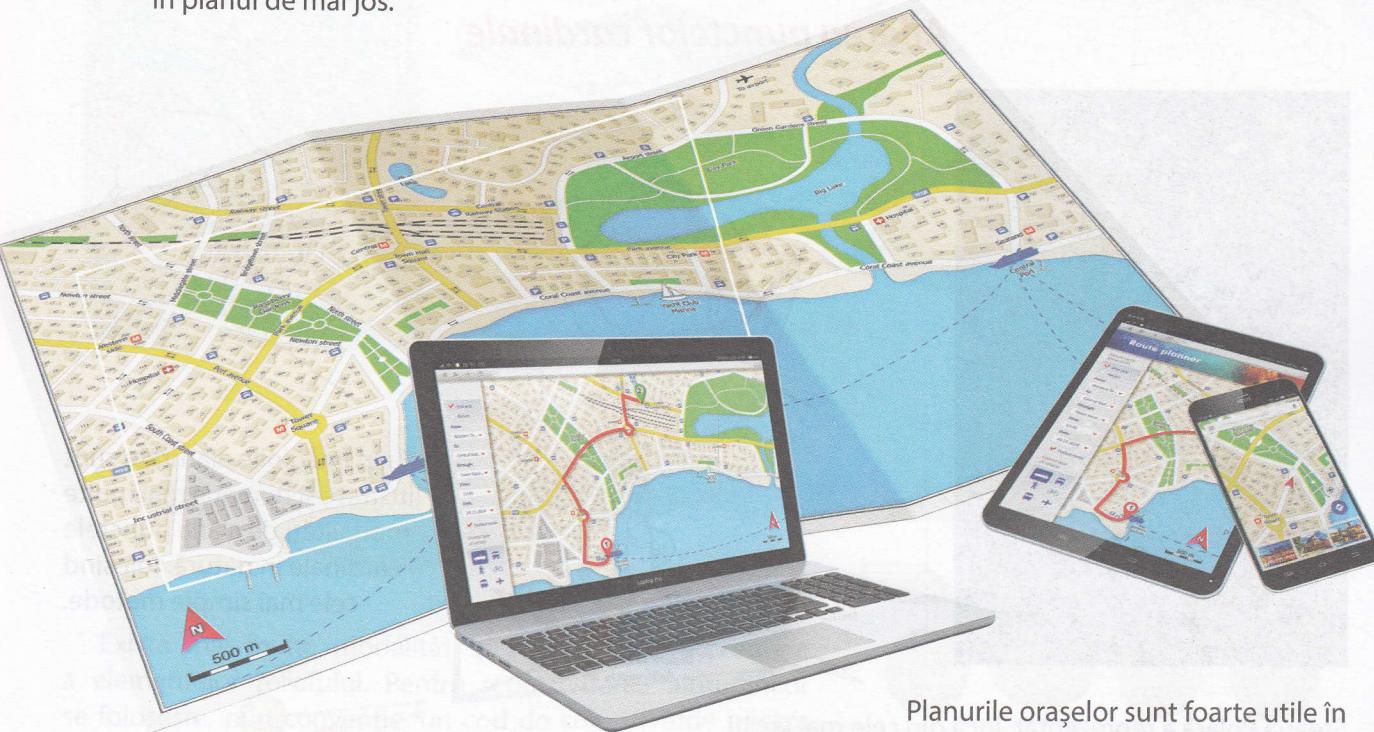
Planul este un desen (o reprezentare grafică) în care sunt marcate, într-o formă micșorată și convențională, porțiuni din orizontul apropiat (clasa, școala, locuința, cartierul sau localitatea).

Această succesiune de imagini sugerează felul în care se poate trece de la modelul 3D al unei locuințe la planul locuinței respective.

Planul locuinței

Cele două imagini de mai sus reprezintă detalii ale unor elemente prezentate în varianta tridimensională a planului unui cartier imaginär. Același cartier este reprezentat în planul de mai jos.

Planurile orașelor sunt foarte utile în aplicațiile de tip hartă disponibile pe majoritatea dispozitivelor „smart”. Cu ajutorul acestora, orientarea într-un oraș necunoscut devine mult mai ușoară.

Orizontul, linia orizontului

La munte linia orizontului poate avea o formă vălurită.

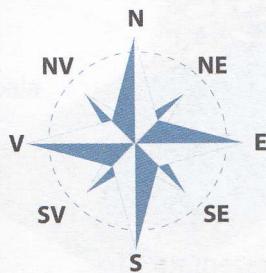

În regiunile de deal linia orizontului este ușor vălurită.

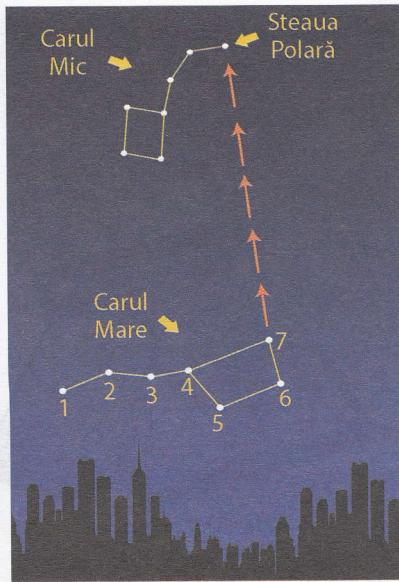
La câmpie linia orizontului are aspect liniar (este dreaptă).

Roza vânturilor și punctele cardinale

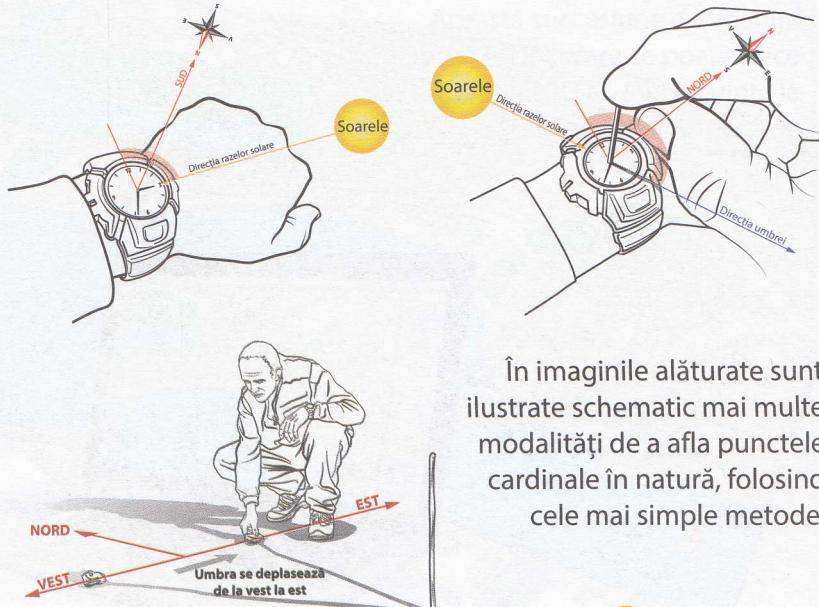

Roza vânturilor este o reprezentare grafică, în formă de stea, care indică direcția punctelor cardinale principale (nord, sud, est și vest) și a punctelor intercardinale (nord-est, sud-est, sud-vest și nord-vest). Pentru orientare, cunoașterea punctelor cardinale (sau măcar a uneia dintre acestea) este esențială. Dacă știi în ce direcție este nordul (de exemplu) cu ajutorul rozei vânturilor poți afla ușor poziția tuturor celorlalte puncte cardinale.

Aflarea punctelor cardinale

Steaua Polară a reprezentat, încă din cele mai vechi timpuri, principalul reper pentru aflarea direcției cardinale „nord”. Dacă identifici corect Steaua Polară și privești spre ea atunci ești cu fața orientată către nord.

În imaginile alăturate sunt ilustrate schematic mai multe modalități de a afla punctele cardinale în natură, folosind cele mai simple metode.

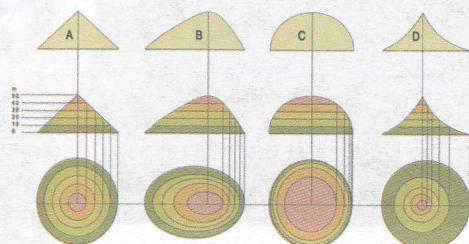
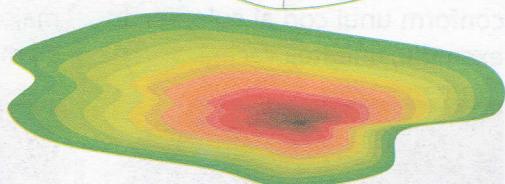
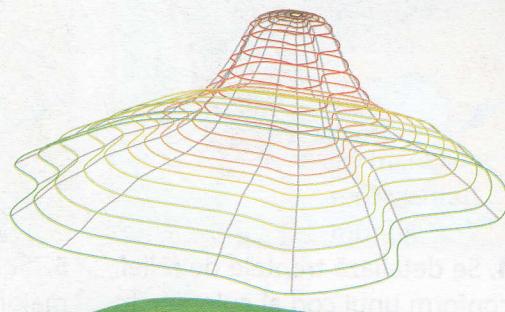
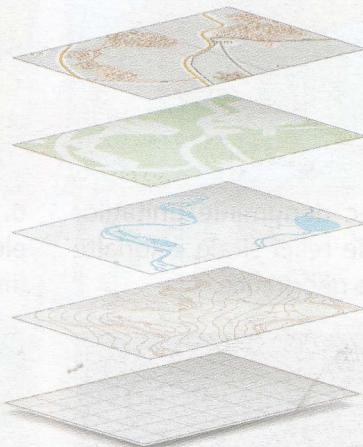
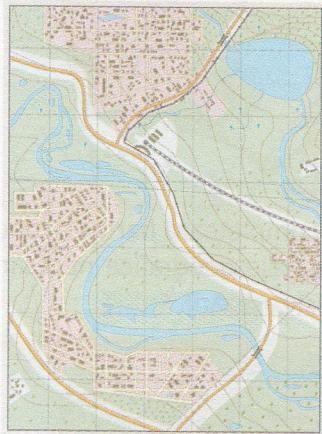

Fotografie aeriană

Plan

Reprezentări ale elementelor reliefului

Există mai multe modalități și tehnici de reprezentare a elementelor reliefului. Pentru reprezentarea altitudinilor se folosesc, prin convenție, un cod de culori (verde pentru câmpii, galben, bej pentru dealuri și podișuri, maro pentru munți). Nuanțele sunt cu atât mai intense, cu cât altitudinea crește.